

MŪSŲ VIEŠPATIES MIRTIES PAMINĖJIMAS -TIK VIENĄ KARTĄ METUOSE

Palyginus Kristaus Bažnyčią su pagonišku pasauliu ar formalia vardine bažnyčia, Ji mini nedaug iškilmingų švenčių, o ir tose, kurios minimos, pabrėžiamas paprastumas. Vietoje daugelio ir ilgai trunkančių pasninkų, taip pat šventinių dienų ir net savaičių, mes švenčiame tik tai tris gražias ir paprastas, tačiau iškilmingas šventes. Kiekvieną iš tų švenčių įsteigė mūsų Viešpats Jėzus:

1. Krikštas - simbolizuoja išteisinto per tikėjimą žmogaus asmenišką valios numarinimą, palaidojimą ir priėmimą Dievo valios, kad "pradėtume gyventi atnaujintą gyvenimą" (Rom. 6:4; Mato 28:19).

2. Viešpaties Jėzaus Prisikėlimo paminėjimas pirmąją savaitės dieną (dabar visur vadinamą sekmadieniu).

3. Viešpaties Jėzaus įsteigta Prisiminimo Vakarienė (1 Kor. 11:23). Joje simboliais nurodoma mūsų Viešpaties mirtis Golgotos kalne, kaip "žmogaus Kristaus Jėzaus" (1 Tim. 2:5). Duona, kuri laužoma ir valgoma vakarienės metu, simbolizuoja "žmogaus Kristaus Jėzaus" kūną. Jo aukos nuopelnus pasisaviname tikėjimu. Taurė simbolizuoja Jėzaus gyvybę, kurią jis paaukojo, kad garantuotų amžiną gyvenimą visiems, kurie tik panorės tą dovaną priimti tikėjimu.

Mūsų Viešpaties krikštas skyrėsi nuo "Jono krikšto", skirto tik žydams, sulaužiusiems Įstatymo Sandorą. "Jono krikštas" buvo atgailos krikštas (Apd. 19:3,4). Jėzus neturėjo jokios nuodėmės ir Jam nereikėjo atgailauti. Nors "Jono krikštas" buvo ir toliau praktikuojamas Žydų Pjūties metu, bet Jėzaus krikštas buvo pirmasis naujos tvarkos krikštas simbolizuojantis tobulos žmogiškos esybės valios mirtį (tik šiuo būdu priimtina Dangiškajam Tėvui). Tai reiškia visišką paklusnumą Dievo valiai, visišką atsidavimą bei pasišventimą, ir pakilimą naujam gyvenimui.

Mūsų Viešpats savo pavyzdžiu taip pat davė pradžią papročiui švęsti pirmąją savaitės dieną. Pirmoj i savaitės diena buvo pabrėžtinai išskirta iš kitų savaitės dienų tuoj pat po Viešpaties prisikėlimo. Tą dieną Jėzus susitiko su Marija netoli kapo ir su kitomis moterimis, su Simonu Petru, su savo dviem mokiniais kelyje į Emaus, ir pačiame Emaus miestelyje, o taip pat su tais, kurie buvo susirinkę aukštutiniame kambaryje (Jono 20:1,14,19; Morkaus 16:9; Luko 24:13-31,34,36; Mato 28:9,10). Po to, praėjus pilnai savaitei, Jėzus vėl pasirodė aštuntą dieną, kuri sekė po septintos, todėl faktiškai tai jau buvo kitos savaitės pirmoji diena (Jono 20:26). (Čia turime galvoje žydišką dienų skaičiavimo būdą, kur pirmoji savaitės diena mūsų yra vadinama sekmadieniu). Mokiniai susirinko tą pirmąją savaitės dieną lyg kažką nujausdami ar laukdami. Ir, be abejonės, jie aiškiai prisiminė, kad "duonos laužymu" Jėzus jiems atvėrė supratimo akis ir du kartus buvo atpažintas aną išskirtiną pirmąją savaitės dieną (sekmadienį). Mokiniais bendraujant su Juo ir Jam aiškinant Šventąjį Raštą, buvo išsklaidyta jų baimė ir įžiebtas vilties kibirkštėlė, kuri uždegė jų širdis viltimi, kuri "nepalieka gėdoje" (Luko 24:30-45; Rom. 5:5). Ar gali mus nustebinti tai, kad ankstyvoji Bažnyčia turėjo didelį norą, vėliau virtusį papročiu, susirinkti ir pabūti kartu kiekvieną pirmąją savaitės dieną, kad pabendrauti dvasioje su

Viešpačiu? Ar tai mus turėtų stebinti, kad susirinkę mokiniai taip pat pakartodavo ir "duonos laužymo" paprotį bei kitus prisiminimus, kurių dėka galėtų atkurti mintyse anuos įvykius ir pergyventų savo širdžių "užsidegimą" - sušilimą? Tikriausiai mes dėl to nesame nustebę.

Šis "duonos laužymas" pirmą savaitės dieną buvo įprastas užkandžiavimas arba bendri pietūs, kurie tapo papročiu dėl šių priežasčių: 1) Bendri pietūs - "duonos laužymas" buvo iš toliau atvykusių pasistiprinimas, alkio numalšinimas. 2) taip pat tą dieną susirinkdami norėdavo iškilmingai paminėti Jėzaus prisikėlimą, Jo pasirodymą bei bendravimą su jais. Pirmoji savaitės diena dar kartą tapo pažymėta ypatinga Dievo malone Sekminių dienoje, tapdama švente, ženklinančia Šventosios Dvasios išliejimą (Apd. 2:1; 20:7; Kunigų 23:15,16; 1 Kor. 16:2).

Tam tikrą laikotarpį krikščionys šventė dvi dienas savaitėje: septintą dieną - pagal žydų paprotį (nes tą dieną buvo pati geriausia proga pamaldiems žmonėms domėtis Evangelija) ir pirmą savaitės dieną, kaip anksčiau minėjome. Ignacijus (75 m. po Kristaus) savo laiškuose pripažįsta, kad taip buvo, ir atkreipdamas dėmesį, primena rašydamas, kad kai kurie "jau nebešvenčia sabatos, bet gyvena švęsdami Viešpaties dieną, iš kurios ir mūsų gyvenimas iš naujo ateina". Šis terminas "Viešpaties diena" taikomas pirmosios dienos savaitėje apibūdinimui, kaip tai randame Biblijoje, Apr. 1:10 (Apreiškimas Apaštalui Jonui, užrašytas apie 96 m. po Kristaus).

VIEŠPATIES PASKUTINĖS VAKARIENĖS PAMINĖJIMAS, TAI NĖRA "DUONOS LAUŽYMAS"

Tie, kurie, kiekvieną sekmadienį švenčia Viešpaties Vakarienę, klysta. Jie mano, kad pateisinimą tam randa ankstyvoje Bažnyčioje praktikuotame "duonos laužyme" pirmą savaitės dieną. Tačiau šios dvi šventės yra visiškai skirtingos. Viešpaties Paskutinė Vakarienė yra prisiminimas Jėzaus mirties, kai tuo tarpu "duonos laužymas" pirmą savaitės dieną yra džiaugsmingas paminėjimas Jėzaus Prisikėlimo gyvenimui. Kas savaitinis "duonos laužymas" neturėjo nieko bendro su kasmetine Pascha, kuri pirmiesiems krikščionims jau buvo įgavusi naują prasmę, kadangi jau "mūsų Paschos Avinėlis Kristus yra paaukotas" (1 Kor. 5:7,8). Mūsų Paschos Avinėlis Kristus savo auką simboliškai pavaizdavo duona ir vynuogių sultimis, ir tai nurodo į Jo kūną ir pralietą kraują. Tuo tarpu bendrų pietų aprašyme - "duonos laužyme" pirmą kiekvienos savaitės dieną nėra net užuominos apie "taurę" ar vynuogių vaisių sultis. Ten neduodama jokios užuominos ar nurodymo, kad galima būtų manyti, jog tie bendri pietūs, "agape", būtų buvę tuo tikslu, kad prisiminti Jėzaus kančią ir mirtį.

Mūsų Viešpats įsteigė kasmetinį Jo mirties prisiminimą po žydiškos (Išėjimo iš Egipto) minėjimo Vakarienės, kuri turėjo simbolinę prasmę. O tai buvo atlikta tokiu būdu, kad žydišką prisiminimo Išėjimo iš Egipto vakarienę (su avinėlio valgymu) pakeistų Viešpaties įsteigtoji Jo mirties prisiminimo Vakarienė (su duonos laužymu ir vynuogių sultimis). Žydų Išėjimo Prisiminimo Vakarienės metu valgomas avinėlis turėjo būti papjautas kiekvienų metų pirmo mėnesio [Nisan]) 14-tą dieną. Tai buvo daroma prisimenant Izraelio pirmagimių išgelbėjimą nuo paskutinės bausmės Egipte. Po to sekė visos Izraelio tautos išlaisvinimas iš nelaisvės (Išėjimo 12). Avinėlis simbolizavo patį Viešpatį Jėzų (Skaičių 3:41,45). Išsaugotieji Izraelio

pirmagimiai Egipte (Žyd. 12:23) - simbolizavo Evangelijos Amžiaus Bažnyčią, susidedančią iš "Mažosios Kaimenės" ir "Didžiosios Minios". Jau labai greitai artėja "Atsteigimo laikai", kada visi Dievą mylintys taps Jo žmonėmis ir bus išgelbėti iš nuodėmės ir mirties nelaisvės, iš šėtono valdžios. Tai yra parodyta visos Izraelio tautos išlaisvinime. Prisiminimo Vakarienės metu valgoma nerauginta duona ir geriamos vynuogių uogų sultys, kas simbolizuoja "Dievo Avinėlio" kūną ir Jo pralieta kraują. "Dievo Avinėlio" auka atima pasaulio nuodėmės (Jono 1:29) ir taip įvykdomas suderinimas, sutaikymas už neteisybes. Šie simboliai turi tikslą, kad pastoviai primintų Bažnyčios Pirmagimiams, apie duotą už juos Išpirkos kainą (1 Kor. 11:23-26). Kaip tik dėl to Prisiminimo Vakarienė buvo įsteigta "tą naktį", kada mūsų Viešpats buvo išduotas, ir taip pat tą pačią dieną, kurią buvo nukryžiuotas (tai nustatoma pagal žydišką skaičiavimo būdą, kai diena prasideda nuo šeštos valandos vakaro ir tęsiasi iki kitos dienos šeštos valandos vakaro).

Mūsų Viešpats nesiekė įamžinti Žydų Paschos ir Neraugintos duonos švenčių, kurios prasidėdavo 15-tą Nisano ir tęsėsi septynias dienas. Toks Žydų Šventės šventimas septynias dienas (simbolizuoja tikinčio ir pasišventusio žmogaus džiaugsmingą dalyvavimą Tiesoje, teisingume ir meilėje - tai yra gyvenimą ateinančios Karalystės dvasioje, besitęsiantį iki pat savo gyvenimo pabaigos. Mūsų Viešpats, 14-tą Nisano, siekė įsteigti mums prisiminimo iškilmes, kuriose tinkamai būtų paminėta Jo mirtis. Šiose prisiminimo iškilmėse nėra kokių nors džiaugsmingų vaišių, nes prisimename, kad Jėzaus mirtis pirminei Bažnyčiai atnešė daug liūdesio ir rūpesčių. Pats Jėzus yra pasakęs: "Labai nuliūdusi yra mano siela, mirtinai!" (Mato 26:38[A.J.]).

PRISIMINIMO VAKARIENĖJE JĖZAUS MIRTĮ SIMBOLIZUOJA ŽYDŲ PASCHOS AVINĖLIO MIRTIS (PAPJOVIMAS)

Jau išsiaiškinome, kad Viešpaties Jėzaus mirtį simbolizuoja Žydų Paschos avinėlio mirtis, jo papjovimas 14-ąją Nisano. Galime neabejodami tvirtinti, kad teisinga yra Viešpaties Mirtį minėti tik kas vieneri metai, mirties metinės sukakties proga, o ne kas mėnesį, ne kas metų ketvirtį, ne kas savaitę, ar kasdieną, bet vieną kartą metuose. Būtų labai gerai, kad šis paminėjimas vyktų tuo pačiu laiku, kada mūsų Viešpats įsteigė Savo mirties simbolišką prisiminimą. To laikėsi ankstyvoji Bažnyčia, taip išskaičiuodama Prisiminimo Vakarienės datą, kad ji sutaptų su žydiško kalendoriaus Nisano mėnesio 14-tąja diena.

Pirmas nukrypimas nuo to papročio pasireiškė tose Bažnyčiose, kurioms vadovavo Romos vyskupas. Jis Nisano mėnesio keturioliktąją dieną pakeitė artimiausiu penktadieniu, nors ir ji nesutapdavo su šia savaitės diena, o tai pasitaikydavo dažnai. Taip atsirado "Didžiojo Penktadienio" tradicija, o po to penktadienio, trečiąją dieną prasidėdavo "Paschos savaitė"; praėjus šiek tiek laiko, buvo pavadinta "Velykų savaitė". Vėliau remiantis Nikėjos susirinkimo dekretu (325 m. m. e.), o dar vėliau, popiežiui Gregoriui tryliktajam reformuojant kalendorių, taip vadinamos katalikiškos bažnyčios susitarė, kad nuo tada nustatys pastovų "Didįjį Penktadienį" ir pastovų "Velykų sekmadienį", nors 14-toj i Nisano būtų ir ne tomis savaitės dienomis.

Broliai, apšviesti Kristaus Epifanijos Šviesa, ir atidžiai ieškantys „senovinių takų, o suradę gerą kelią tik juo eitu“ (Jer. 6:16), stengiasi, kad Prisiminimo Vakarienė būtų švenčiama tikru laiku (pagal tą skaičiavimo būdą, kurį paliko mūsų Viešpats ir kurį naudojo Apaštalai). Žydų priimtas datos apskaičiavimo metodas yra labai paprastas. Skaičiuoti pradėdama nuo Nisano, pirmojo mėnesio metuose. Nisano mėnuo prasideda nuo mėnulio jaunaties, artimiausios pavasariniam dienos ir nakties susilyginimui [ekvinokcijai]. Nisano mėnesio pirmoji diena Jeruzalėje prasideda nuo 6 valandos vakaro ir tęsiasi iki kitos dienos 6 valandos vakaro. Nisano 14-toji diena prasideda pilnai praėjus 13 dienų.

Norėdami pagerbti svarbiausią ir didingiausią įvykį visos žmonijos istorijoje, visus tikinčiuosius kviečiame susirinkti. Nors minime patį didžiausią įvykį pasaulyje, bet tai atliekame labai paprastai, susikaupę ir pagarbiai. Pagiedame giesmę, trumpai meldžiamės. Prisimename duonos ir vynuogių sulčių simboliką, Kristaus Paskutinės Vakarienės reikšmę mums. Dalyvaujame simbolių priėmime, tai yra neraugintos duonos (kurioje nėra raugo) laužyme ir "vynmedžio vaisiaus" gėrime (Mato 26:29 [A.J.]). (Siūlome geriau nefermentuotas vynuogių sultis).

ŠIRDIES VIENYBĖJE SU MŪSŲ VIEŠPAČIU

Viešpaties Mirties Prisiminimo Vakarienė yra svarbi ir dėl to, kad ji mums padeda pasiekti širdyje dvasinę vienybę su Viešpačiu. Ta vienybė tampa dar gilesnė, jeigu teisingai įvertiname (alegoriją) simboliką, apreikštą Dievo Žodyje. Šiuo atveju simboliai parodo mūsų Atpirkėjo mirtį. Jo kūnas buvo kankinamas - laužomas už mus ir Jo kraujas liejosi už daugelį, nuodėmėms atleisti (Mato 26:26-28; Ef 1:17). Mes protu ir širdimi priimame Jo Aukos nuopelnus, kad būtume išteisinti mūsų pasišventusiame gyvenime.

"Mažosios Kaimenės" atveju šiuose simboliuose yra parodyta ir jų privilegija kartu su Jėzumi dalyvauti Jo Aukos Taurėje - aukoje už nuodėmę (bet ne atpirkime): "Argi laiminimo Taurė, kurią laiminame, nėra bendravimas Kristaus kraujuje? Argi Duona, kurią laužome, nėra bendravimas Kristaus Kūne? (1 Kor. 10:16,17 [Č.K.]). Ši ypatinga reikšmė tiko tik "Mažajai Kaimenei", nes visi kiti neturi tokios privilegijos dalyvauti aukoje už nuodėmę. Pripažindami tai, galime pasakyti, kad tie, kurie yra pasišventę, bet nėra pradėti iš Šventosios Dvasios (o tik apšviesti Šventosios Dvasios), nesimbolizuoja tai, kad jie kartu su Jėzumi dalyvauja aukoje už nuodėmę, ir negali tai išreikšti Prisiminimo Vakarienės simboliuose. Visi pasišventę ir Šventosios Dvasios apšviesti taip pat gali jausti ir jaučia dvasinį ryšį, dvasinę vienybę su Viešpačiu, ir vienybę su visais, kurie tikrai priklauso Viešpačiui (dalyvaudami Viešpaties Mirties Prisiminimo Vakarienėje paliudijame savo tikėjimą Jėzaus įvykdyta auka, vert. past.).

Baigdami Prisiminimo Vakarienės šventišką paminėjimą ir pagiedoję giesmę, pasistenkime išlikti rimti ir susikaupę, pasistenkime išvengti nereikalingų kalbų, kad ilgiau prisimintume tą bendravimo momentą. Savo mintis sutelkime prie šio didingo įvykio, kurį prisiminėme duonos ir vyno simboliais. Pasistenkime savo mintimis palydėti mūsų Viešpatį iki Getsemane Sodo, palydėkime Jį mintimis ir iki Golgotos kalno. Tuo pat metu apmąstykime, kad tik tiek nedaug mes sugebame padaryti, parodant Jam savo meilę. Nuo šiol pasiryškime su didesniu dėmesiu ir

jautrumu išnaudoti kiekvieną valandą, kad ir menkiausią savo įtaką ar galimybę, nukreipiant Kristaus tarnybai. Tą darykime ne tik Viešpaties Mirties minėjimo laiku, bet ir vėliau.

Kiekvienas iš mūsų tesusaugo šėtono pinklių. Nes mes esame priartėję ne tik prie Viešpaties kančios metinio prisiminimo, bet ir prisimename, kaip buvo išduotas mūsų Viešpats klasingu Judo pabučiavimu. Taip pat lyg išgirstame tą patį klasingą klausimą: "Viešpatie, argi aš? " (Mato 26:25). Todėl kiekvienas teištiria savo širdį, ar jis pakankamai turi meilės ir pasišventimo Viešpačiui ir kiekvienam tarp Jo pasišventusių pasekėjų, kad galėtų turėti draugystę su Viešpačiu ir su visais, kurie tikrai priklauso Jam. Jei pastebėsime savyje kitokį nusistatymą, tai esame pavojuje, ir į mūsų širdį gali įsibrauti šėtonas (Luko 22:3). Todėl gali atsitikti taip, kad: "paskutinioji to žmogaus būklė pasidaro blogesnė už pirmutinąją" (Luko 11:26 [A.J.]; Mato 12:45). Todėl Jėzus pataria: "Budėkite ir melskitės, kad nepatektute į pagundą; dvasia, tiesa, ryžtinga, bet kūnas silpnas" (Mato 26:41 [A.J.]).

Tegul Dievas laimina mus visus tame laike, šių didingų iškilnių proga!

PT'1992,18-20; TP'1993,18-20; DT'1996,12-15.